

ΑΡΧΑΙΟΜΕΤΡΙΚΑ ΝΕΑ

Το 29ο Διεθνές Συμπόσιο Αρχαιομετρίας

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε στην Άγκυρα (Τουρκία), από 9 έως 14 Μαΐου 1994, το 29ο Διεθνές Συμπόσιο Αρχαιομετρίας. Διακόσια περίπου ερευνητές από 25 χώρες παρουσίασαν 215 εργασίες σχετικές με θέματα χρονολόγησης, μεταλλείας, αρχαίας τεχνολογίας, προέλευσης, διασκόπησης, γεωαρχαιολογίας, αρχαιοζωολογίας, ανθρωπολογίας και εφαρμογών μαθηματικών μεθόδων. Μια ολόκληρη συνεδρία αφιερώθηκε στη μελέτη αρχαιολογικών θεμάτων της Μ. Ασίας. Μολονότι υπήρξαν κάποιες οργανωτικές ατέλειες ή και αποχές, στο Συνέδριο αυτό έγινε μια ικανοποιητική απογραφή της εξέλιξης που σημειώνεται στην Αρχαιομετρία. Στις καινούριες τάσεις πρέπει να αναφερθούν οι πολυάριθμες εφαρμογές βιοχημικών μεθόδων για τη μελέτη θεμάτων Αρχαιολογίας, παλαιοπαθολογίας, παλαιοπεριβάλλοντος και παλαιοδιαίας, οι αυξημένες εργασίες για τη μελέτη προέλευσης φησιανού, και οι εφαρμογές βελτιωμένων τεχνικών για την επίλυση παλαιών αρχαιολογικών προβλημάτων.

Η ελληνική παρουσία ήταν ιδιαίτερα σημαντική στο Συμπόσιο. Συμμετείχαν 7 Έλληνες ερευνητές και παρουσίασαν 14 πρωτότυπες εργασίες, ενώ αξιόλογη ήταν και η παρουσία ερευνητών από την αμερικανική και την αγγλική αρχαιολογική σχολή που δρύνουν στην Ελλάδα.

Οι σύνεδροι ξεναγήθηκαν στο πολύ ενδιαφέρον Museum of Anatolian Civilization και αρκετοί επισκέφθηκαν τον αρχαιολογικό χώρο Hattusas.

“Τα αρχαία μεταλλεία στην Ευρώπη”

Η βελγική αρχαιολογική σχολή, γιορτάζοντας τα 30 χρόνια δημιουργικής παρουσίας στην Ελλάδα, οργάνωσε με πολλή επιτυχία το πρώτο Ευρωπαϊκό Συμπόσιο με θέμα: “Τα αρχαία μεταλλεία και η αρχαία μεταλλουργία στην Ευρώπη”, αλλά με επίκεντρο τον αρχαιομεταλλευτικό χώρο της Λαυρεωτικής.

Στο Συμπόσιο, που έγινε από 13 έως 16 Απριλίου 1994 στο Λαύριο, με την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του ΥΠ.Π.Ο., του Ε.Μ.Π. και του Δήμου Λαυρίου, μελετήθηκαν θέματα αρχαίας μεταλλευτικής τεχνολογίας, αλληλεπίδρασης με την τέχνη, το περιβάλλον και τον πολιτισμό, προέλευσης μετάλλων, αρχαίων νομισμάτων, αρχαίων ταυρογραφιών και σύγχρονης μεταλλευτικής Ιστορίας. Οι εργασίες του Συμποσίου έγιναν στην αίθουσα μηχανουργείου της Λαυρεωτικής, που παραχωρήθηκε από το Δήμο Λαυρίου, και ολοκληρώθηκαν με επίτιμες επισκέψεις και ξεναγήσεις στο Θωρικό, στο ναό του Ποσειδώνος στο Σούνιο, στα αρχαία Πλυντήρια, στο παλιό Δημαρχείο και στο Ορυκτολογικό Μουσείο Λαυρίου.

Η άφιξη διοργάνωση έγινε από όλα τα μέλη της βελγικής αρχαιολογικής σχολής, με επικεφαλής τους καθηγητές Τ. Hackens, αντιπρόεδρο του ΡΑCΤ, και Η.Φ. Mussels, Διήτη Ανασκαφών του Θωρικού.

Ο δήμαρχος Λαυρίου κ. Πόγκας και ο πρόεδρος της Εταιρείας Μελετών Λαυρεωτικής Κ. Δερμάτης συμμετείχαν δημιουργικά στο Συμπόσιο, στο οποίο ακόμη παραβρέθηκε και χαίρετσε με ευαισθησία η υπευθύνος ΠΕΧΩΔΕ και Ελισάβετ Παπαζώ.

Η 2η Επιστημονική Συνάντηση για τη Δράμα

Με τίτλο “Η Δράμα και η περιοχή της: Ιστορία και Πολιτισμός”, διοργανώθηκε από το Δήμο Δράμας η 2η Επιστημονική Συνάντηση, που έγινε από 18 έως 22 Μαΐου 1994 στο Επαγγελματικό Επιμελητήριο της πόλης, με μεγάλη συμμετοχή πανεπιστημιακών δασκάλων, αρχαιολόγων, ιστορικών και άλλων ερευνητών, εντόπιων ή από τα ερευνητικά κέντρα της χώρας. Σ’ αυτή την επιστημονική εκδήλωση παρουσιάστηκαν αποτελέσματα από σημαντικές μελέτες, αρχαιολογικών, ιστορικές, εθνογραφικές, λαογραφικές και άλλες για την περιοχή, με 58 ανακοινώσεις σε 100 περίπου συνέδρους. Έλληνες και ξένοι.

Ιδιαίτερη σημασία και προεκτάσεις στην Αρχαιομετρία είχαν οι παρακάτω ανακοινώσεις:

Π. Τσόμπος: “Η γεωμορφολογία της λεκάνης της Δράμας και η διαχρονική ανάπτυξη των ζωτικών της χώρων, όπως αυτή ερμηνεύεται σε εικόνες δορυφόρου της σειράς Landsat. Σύγχρονες μέθοδοι έρευνας κοιτασμάτων στο Παγκαίο όρος με γνώμονα τις αρχαίες εξουρέσεις”.

Κ. Τρανταλίδου: “Στοχασμό από μια θέση της Μέσης Παλαιολιθικής περιόδου στη δυτική όχθη του Αγγίτη”.

Β. Καμπούρογλου, Κ. Περιστέρη: “Λίθινα εργαλεία ανασκαφής Αρκαδικού”.

Σ. Βαλαζιώτη: “Γεωργικές και τροφοπαρασκευαστικές δραστηριότητες στον νεολιθικό οικισμό του Αρκαδικού Δράμας: προκαταρκτική εξέταση των αρχαιοβιολογικών δεδομένων”.

Η συνάντηση ολοκληρώθηκε με εκδρομή στο Νέστο και επίσκεψη στο φρούριο Καλύβας, με ξεναγήση από τον αρχαιολόγο κ. Δ. Τριανταφύλλο, έφορο της 19^{ης} Εφορείας Προϊόν. και Κλασ. Αρχαιοτήτων. Το ΥΠ.Π.Ο. επιχορήγησε το Συνέδριο με 2.000.000 δρχ.

Trade and Production in Premonetary Greece

Συνεχίζοντας μια επιτυχημένη παράδοση των τελευταίων χρόνων, η Σουηδική Αρχαιολογική Σχολή διοργάνωσε στις 9 και 10 Απριλίου 1994 μια πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση μεταξύ αρχαιολόγων και βετικών επιστημόνων (workshop), στην οποία παρουσιάστηκαν και αναλύθηκαν θέματα κεραμικής τεχνολογίας, αρχαιομεταλλουργίας, προέλευσης, παραγωγής και αρχαίας εμπορικής διασυνδέσεων στον ελληνικό χώρο. Τα θέματα που συζητήθηκαν ήταν τα παρακάτω:

Carol Zerner (Athens): “Regional Variations in Pottery Production in MBA/early LBA”.

Maria Voyatzoglou (Athens): “Replication of Minyan pottery”.

Gullöf Nordquist (Uppsala): “Local Production vs. Import. Production in the MH Frame”.

Birgitta Sjöberg (Uppsala): “A short note on LH pottery kilns at Asine”.

Eleni Aloupi (Athens): “The study of the Ancient Ceramic Technology as a Probe of Social and Trade Contacts”.

Peter Day and Vassilis Kilikoglou (Sheffield and Athens): “Pottery Production in Early Minoan Knossos”.

Loeta Tyree (Athens): “A Case of Quality vs. Quantity: The Roman Trapetum and Earlier Crushing methods. Studies in Oil

Production".
 Halford Haskell (Texas): "Movement of Stirrup Jars; Oil Production".
 Mark Lawall (Michigan): "Transport Amphorae in 5th c. Macedonia and Thrace".
 Hara Georgiou (Athens): "Workshops in the Cyclades".
 Ann Blasingham (Athens): "Stone lamp production MMill/LMI".
 Katrin Moberg Nilsson (Uppsala): "Fragments of Production: Down to the Bare Bones".
 Iphigenia Tournavitou (Athens): "Mycenaean moulds for glass and gold jewellery/Workshops".
 Carole Gillis (Lund): "Tin coated LBA vessels. More analyses and implications".
 Ann Louise Schallin (Göteborg): "Metalworking in the LBA Cyclades".
 Christina Risberg (Uppsala): "Production and Politics in 18th Century Asine".
 Sandrine Huber (Athens): "Un atelier de bronzier dans le sanctuaire d'Apollon à Érétrie".
 Αρκετά από τα θέματα που παρουσιάστηκαν στη συνάντηση πρόκειται να δημοσιευθούν σύντομα σε ειδικό τόμο με τίτλο "Trade and Production". Πληροφορίες: Σουηδική αρχαιολογική Σχολή, Μητρώσιον 9, 117 42 Αθήνα, τηλ. 92 32 102.

Κέα - Κύθνος: ιστορικές και αρχαιολογικές έρευνες

Με εντατικό ρυθμό συνεχίζονται οι προετοιμασίες (ώς τις μέρες που γράφονται οι γραμμές αυτές) για την πραγματοποίηση του Διεθνούς Επιστημονικού Συμποσίου στην Κέα και στην Κύθνο, από 22 έως 26 Ιουνίου 1994. Συνδιοργανωτές είναι το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (Κέντρο Ελληνικής και Ρωμαϊκής Αρχαιότητας) και το Ιόνιο Πανεπιστήμιο (Τμήμα Ιστορίας). Σύμφωνα με το πρόγραμμα, οι εργασίες του Συμποσίου θα γίνουν από 22 έως και 24 Ιουνίου στην Κέα και τις υπόλοιπες δύο μέρες στην Κύθνο, ενώ έχουν προβλεφθεί επισκέψεις σε διάφορους σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους των δύο νησιών. Ζητήματα που σχετίζονται με τον μεταλλευτικό πλούτο, την αρχαιομεταλλουργία, την αρχαιογεωμορφολογία, τις μεταβολές των ακτογραμμών, την εξόρυξη μαρμάρων και μεταλλευμάτων και τις εφαρμογές φυσικο-χημικών μεθόδων έχουν συμπεριληφθεί στο πλούσιο θεματολόγιο του Συμποσίου, για να παρουσιαστούν μαζί με καθαρά αρχαιολογικές ανακοινώσεις. Πληροφορίες: Δρ. Α. Μενδώνη, ΚΕΡΑ/ΕΙΕ, Βασ. Κων/νου 48, Αθήνα 116 35, τηλ. 72 10 351.

Δημοσιεύσεις

I. Liritzis, R.B. Galloway, M. Kovacheva and V.B. Kalcheva: "Influence of climate on the radioactivity of lake and sea sediments". *Geophys. J. Int.* (1994) 116, 683-687.
 K. Κονοφάκος, K. Τσάμιοι: "Ερμηνεία της εικονιζόμενης παραστάσεως σε ερυθρόμορφο κάλυκα του Musée Royaux d'Art et d'Histoire στις Βρυξέλλες". *Ορ. Πλούτος* (1994) 89, 23-26.
 Δ. Τεμπέλης: "Το υδραγωγείο της αρχαίας Σάμου: Μια ερμηνεία της κάτω από το όρος διελεύσεως του αγωγού "Το όρυγμα"". *Ορ. Πλούτος* (1994) 89, 13-22.
 M. Δερμιτζάκης, X. Μιχαήλ, Γ. Μπισσιόκος και Φ. Τριπολιτάτου: "Συμβολή στη χρονολόγηση συγχρόνων ψηφιδωπαγών αειγών (beach-rocks) διά της μεθόδου της θερμοφωταύγειας" (1993). *Πρακτ. 4ου Πανελ. Συμπ. Ωκεανογρ. και Αλιείας*, 257-259.

Συνέδρια

14-16 Οκτ. 1994. "A Multi-Disciplinary Approach to Studying the Past", Διεθνές Συνέδριο, Cambridge, MA, U.S.A. Οργανωτής: R.H. Tychok, Archaeometry Labs, Harvard University, Cambridge, MA 02138, Τηλ. 617-496-8991, Fax: 495-8925.
 4-11 Δεκ. 1994. "Third World Archaeological Congress". Ν. Δελχί, Ινδία. Οργανωτής: Shri M.C. Joshi, Director, General Archaeological Survey of India, Janpath, New Delhi, 110011, India, Τηλ. 3014821, Fax: 9111-3019821.

Δελτίο συνδρομής

Να αποσταλεί συμπληρωμένο και συνοδευμένο από το αντίτιμο της συνδρομής στο περιοδικό **ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ**, οδός Χρ. Λαδά 3, 102 37 ΑΘΗΝΑ

Επίθymi να εγγραφού συνδρομητής για ένα χρόνο - 4 τεύχη - από το τέλιος αριθμό.
 Συνδρομή Εσωτερικού: Δρχ. 3.500 - Συμμετέτιον, Συλλόγων 4.000 - Οργανισμιον, Τραπεζιόν, Ν.Π.Δ.Δ., Α.Ε. 5.000 -
 Μαθητιών και Σπουδαστιών 3.000 (με αποστέλι φωτιοτιπις αστινομιικής ή φοιτητικής ταυτέτιπας ανίστοιγοι).
 Εξωτερικού: Αερσι. ταχυδρ. Ευρωπεί \$27 - Αμερική, Καναδάς, Αυστραλία \$30 - Σπουδαστιών εξωτερικού \$22 - Κύπρος \$22

Τρόπος πληρωμής: Ταχυδρομική ή τραπεζική επίταξη στο περιοδικό **ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ**, Χρ. Λαδά 3, 102 37 ΑΘΗΝΑ.

Επίθymi	Όνομα
Οδός	Αριθμός
Πόλη	Τηλ.
Ημερομηνία	Ταχ. Κώδ.
	Υπογραφή